

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/822/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813213168
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3813213168.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa C. F., bytom T., I. XX/XX, zastúpeného JUDr. H. Y., advokátom so sídlom v T., Q. X proti odporkyni E. F., bytom Q., Y. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. R. M., advokátkou so sídlom v T., Q. 2, o zrušenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 06. septembra 2013 č. k. 13C/32/2013-45 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania p
o t v r d z u j e .

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal proti odporkyni zrušenia vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni, ako jeho bývalej manželky, určenú rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 05.01.2011 č. k. 12C/94/2010-37 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.07.2011 č. k. 17Co/82/2011-151 v sume 150 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu. Vychádzal zo zistenia, že schopnosti, možnosti a majetkové pomery navrhovateľa aj naďalej umožňujú, aby prispieval odporkyni ako rozvedenej manželke na výživu sumou 150 eur mesačne. Súd dospel k jednoznačnému záveru, že bolo by nespravodlivé a aj v rozpore s dobrými mravmi, ak by súd zrušil navrhovateľovi povinnosť prispievať na výživu odporkyne, ktorá nie je schopná sa sama živiť pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, keď navrhovateľ aj naďalej dosahuje nadštandardné príjmy a nedošlo na jeho strane k podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zrušenie príspevku na výživu odporkyne ako rozvedenej manželky. Ustanovenie § 78 ods. 1 ZR vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru. Nie je žiaduce a prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. V zmysle záverov aplikačnej praxe preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného. Dôvodom na zmenu rozhodnutia však budú len v prípade, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že na strane navrhovateľa nedošlo k podstatnej zmene pomerov, keď aj naďalej pracuje u rovnakého zamestnávateľa a približne aj s rovnakým zárobkom. I keď príjmy navrhovateľa mesačne v značnej miere kolíšu, v celoročnom priemere sú stabilné a predstavujú priemerný čistý mesačný zárobok cez 3.000 eur (rok 2009 vo výške 3051,17 eur, v roku 2010 v sume 3354,96 eur, v roku 2012 v sume 3255,29 eur). Aj keď je v súčasnosti navrhovateľov priemerný čistý mesačný zárobok v sumu 2432,87 eur, aj takýto je dostatočný na vykrytie tak všetkých výdavkov navrhovateľa, ako aj na zaplatenie výživného na maloletého E. v celkovej sume 300 eur, na plnoletú E. Y. v sume 330 eur mesačne a tiež príspevku na výživu navrhovateľky v sume 150 eur mesačne. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 72 ods. 1, 2 Zákona o rodine. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1, 2 O.s.p. tak, že úspešnej odporkyni priznal náhradu trov konania, ktorá pozostávala z trov právneho zastúpenia v sume 785,13 eur za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava právneho zastúpenia,

písomné podanie na súd a účasť na pojednávaní dňa 06.09.2013) po 253,90 eur (ak je predmetom právnej služby opakujúce sa plnenie, tarifná hodnota sa určí súčtom hodnôt týchto plnení; ak ide o plnenie na čas dlhší ako päť rokov alebo o plnenie na čas neurčitý, tarifnou hodnotou je päťnásobok ročného plnenia; t. j. v danom prípade hodnota sporu 9.000 eur) a tri režijné paušály za rok 2013 po 7,81 eur, celkom v sume 785,13 eur (3 x (253,90 eur + 7,81 eur) = 785,13 eur). Súd zaviazal navrhovateľa zaplatiť náhradu trov konania odporkyni v sume 785,13 eur na účet právnej zástupkyňi navrhovateľa do troch dní od právoplatnosti rozsudku podľa § 149 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku, a to výroku o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Vyslovil názor, že v danom prípade nejde o opakujúce sa plnenie na čas neurčitý alebo na čas dlhší ako päť rokov. Poukázal na to, že manželstvo účastníkov bolo právoplatne rozvedené dňom 14.04.2010, preto má odporkyňa nárok na príspevok na výživu rozvedenej manželky najdlhšie do 14.04.2015, ak súd nerozhodne o predĺžení tejto doby. Poukázal na to, že návrh na zrušenie príspevku na výživu rozvedenej manželky podal dňa 16.06.2013, teda tarifnou hodnotou je zostávajúce plnenie za obdobie dvoch rokov (do 14.04.2013, správne do 14.04.2015) v sume 3.600 eur. Odmena za jeden úkon právnej služby by tak bola 131,13 eur, teda trovy právneho zastúpenia odporkyne by boli 416,82 eur (3x 131,13 eur + 3x 7,81 eur). Ak by bol odvolací súd názoru, že prvostupňový súd priznal odporkyni náhradu trov konania v správnej sume, navrhol, aby odvolací súd v súlade s ustanovením § 150 O.s.p. náhradu trov konania odporkyne primerane znížil, keď priznaná náhrada za 3 úkony právnej služby je vyššia ako nárok na príspevok na výživu za obdobie 5 mesiacov. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti tak, že navrhovateľovi uloží povinnosť zaplatiť odporkyni náhradu trov konania v sume 416,82 eur.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadala rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Mala za to, že pokiaľ ide o určenie výšky tarifnej odmeny za jeden úkon právnej pomoci v danej veci, súd prvého stupňa túto vyčíslil správne, ako 5-násobok ročného plnenia, nakoľko sa jedná o plnenie na neurčitý čas. Vo výroku rozhodnutia, ktorým bola navrhovateľovi uložená povinnosť platiť príspevok na rozvedenú manželku vo výške 150 eur, nie je presne vymedzená doba, dokedy sa má plniť. Poukázala na to, že súdny spor vyvolal navrhovateľ a na svojom neetickom návrhu, ktorý podal v júni 2013 trval i napriek tomu, že v mesiaci júni mu bola vyplatená mzda vo výške 5514 eur. Na základe tejto skutočnosti predpokladala, že navrhovateľ vezme svoj návrh späť pred pojednávaním, ktoré sa konalo 06.09.2013. Právny zástupca navrhovateľa však trval na konaní pojednávania. Dokazovaním bolo preukázané, že finančné podmienky navrhovateľa sa namiesto zhoršenia, ako bolo uvedené v návrhu skôr zlepšili a stále dosahuje na podmienky na Slovensku nadštandardný príjem. Naopak u nej došlo ku zhoršeniu pomerov tak, ako sa uvádza v odôvodnení rozsudku. Vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže pracovať a bez vyplácaného príspevku na výživu by si nemohla pokryť ani základné životné potreby. Ďalej poukázala na to, že od rozvodu sama vychováva svoje dve deti, o ktoré navrhovateľ, okrem platenia výživného, neprejavuje záujem. Podaným návrhom jej navrhovateľ spôsobil psychickú traumu až do doby, pokiaľ súd rozhodol o zamietnutí jeho návrhu ako nedôvodnom. Mala za to, že v danom prípade neexistujú okolnosti hodné osobitného zreteľa na strane navrhovateľa, ale naopak nepriaznivé osobné pomery sú na jej strane.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Povinnosť nahradiť trovy konania sa spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci (§ 142 O.s.p.). Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania. V zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Zo znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie

§ 150 ods. 1 O.s.p. preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania. Vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významným z hľadiska aplikácie § 150 ods. 1 O.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod..

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa v zmysle vyššie uvedených zásad a zákonných ustanovení postupoval správne, keď odporkyni priznal náhradu trov konania vo výške 785,13 eur. V danej veci je nepochybné, že odporkyňa mala v konaní plný úspech, keď súd prvého stupňa návrh navrhovateľa o zrušenie príspevku na výživu rozvedenej manželky zamietol, v dôsledku čoho odporkyni podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. patrí náhrada trov konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V danej veci odvolací súd v súlade s názorom súdu prvého stupňa má za to, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania, pozostávajúcich v odmene za právne zastúpenie bolo potrebné postupovať podľa § 10 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v zmysle ktorého, ak je predmetom právnej služby opakujúce sa plnenie, tarifná odmena sa určí súčtom hodnôt týchto plnení; ak ide o plnenie na čas dlhší ako 5 rokov, alebo o plnenia na čas neurčitý, tarifnou hodnotou je 5 násobok ročného plnenia. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou odvolateľa, že v danej veci je tarifnou hodnotou zostávajúce plnenie za obdobie dvoch rokov (od podania návrhu dňa 14.06.2013 do 16.04.2015, t. j. do uplynutia 5 rokov od rozvodu manželstva), vzhľadom k tomu, že vo výroku rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 05.01.2011 č. k. 12C/94/2010-137 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.07.2011 č. k. 17Co/821/2011-151, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.09.2011 nebola presne vymedzená doba po ktorú je navrhovateľ povinný prispievať na výživu odporkyne sumou 150 eur. Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní poukazoval na ustanovenie § 72 ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode, odvolací súd dodáva, že súdom určená povinnosť prispievať na výživu rozvedeného manžela bez časového obmedzenia, ak nebola súdom zrušená, nezaniká automaticky uplynutím piatich rokov po rozvode manželstva. Táto skutočnosť vyplýva zo samotného ustanovenia § 72 ods. 3 veta druhá Zákona o rodine, v zmysle ktorého súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúci sústavnú opateru. Odvolací súd nevhliadol v danej veci ani dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p., ktoré by odôvodňovali náhradu trov konania odporkyni primerane znížiť, nakoľko zárobkové pomery navrhovateľa neodôvodňujú aplikáciu citovaného ustanovenia a na strane odporkyne bolo potrebné zohľadniť dopad takéhoto rozhodnutia najmä s ohľadom na jej zdravotný stav (občan s ťažkým zdravotným postihnutím, pre dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom nie je odporkyňa schopná vykonávať akékoľvek zamestnanie) v dôsledku ktorého príjem navrhovateľky predstavuje invalidný dôchodok vo výške 275,20 eur mesačne a na dve vyživovacie povinnosti k deťom z manželstva účastníkov pochádzajúcich.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej odporkyni túto náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ju neuplatnila.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.